

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GAZETECİLİK ANABİLİM DALI
GENEL GAZETECİLİK BİLİM DALI

**GLADİO TİPİ ÖRGÜTLENMELERİN TÜRKİYE'DE YOĞUN
EYLEMLİLİKLERDE BULUNDUĞU 1990'LI YILLARDA GAZETECİLERİN
ÖLDÜRÜLME NEDENLERİ VE BU DÖNEMDE TÜRKİYE'DE BASININ ALDIĞI
TAVRIN ÖLDÜRÜLEN GAZETECİLERİN ARDINDAN OKUYUCUYA SUNULAN
HABERLERE GÖRE İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

HALİL BURAK ÖZ

İstanbul, 2012

İÇİNDEKİLER

TABLO LİSTESİ	x
KISALTMALAR.....	xi
GİRİŞ.....	1
1.GLADİO	5
1.1. Devlet	5
1.2. Derin Devlet	7
1.3.Derin Devlet Yapılanması Gladio	11
1.3.1.Gladionun Örgütlenmesi.....	13
1.3.2 Gladyo Örgütlerinin Ekonomik Yapılanması.....	17
1.3.3. Gladyonun Stratejisi ve Gayri Nizami Harp	18
2. TÜRKİYE’DE GLADİO TİPİ ÖRGÜTLEME VE GAZETECİ CİNAYETLERİ.....	20
2.1.Türkiye’de Gladio/ Kontrgerilla	20
2.2.Gladyo ile gazetecilik ilişkisi	22
2.3. Türkiye’de Gladio ve Gazetecilik.....	23
2.4. Türkiye’de öldürülen gazeteciler ve listelerdeki sorunlar	25
3. 1990’LARDA GAZETECİLİK.....	34
3.1. 1990’larda Türkiye’de siyasal ortam ve basın özgürlüğü.....	35
3.2. 1990’larda basının sahiplik yapısı	43
3.2.1. Hürriyet grubu	43
3.2.2. Doğan Grubu	44
3.2.3. Medya grubu/ Bilgin grubu	44
3.2.4. Tercüman grubu	45
3.2.5. Karamahmet grubu.....	45
3.2.6. Nadir grubu	46
3.2.7. İhlâs Holding.....	46
3.2.8. Cumhuriyet gazetesi	46
3.2.9. İslamcı basın.....	47
3.2.10. Muhalif yayın organları	48

3.3. 1990'larda gazeteci meslek örgütü yöneticisi, gazete yöneticisi, yazar ve muhabir olan gazetecilerden gazeteci cinayetleri konusunda alınan değerlendirmeler49

4. 1990'LARDA GAZETECİ CİNAYETLERİ.....60	
4.1.Çetin Emeç (7 Mart 1990)61	
4.1.1. Hürriyet gazetesi62	
4.1.2. Sabah gazetesi64	
4.1.3. Milliyet gazetesi.....68	
4.1.4. Cumhuriyet gazetesi80	
4.2. Turan Dursun (4 Eylül 1990).....88	
4.2.1. Yüzyıl dergisi.....88	
4.2.2. Milliyet gazetesi.....93	
4.2.3. Sabah gazetesi96	
4.2.4. Hürriyet gazetesi96	
4.3. Ali Gündüz Etili (18 Eylül 1991)97	
4.3.1. Yeni Günaydın gazetesi98	
4.3.2. Hürriyet gazetesi98	
4.3.3. Milliyet gazetesi.....98	
4.3.4. Cumhuriyet gazetesi99	
4.4. Halit Güngen (18 Şubat 1992)100	
4.4.1. 2000'e Doğru dergisi.....106	
4.4.2. Milliyet gazetesi.....116	
4.4.3. Zaman gazetesi.....117	
4.4.4. Yeni Ülke gazetesi.....117	
4.5. Cengiz Altun (24 Şubat 1992)118	
4.5.1. Yeni Ülke gazetesi.....120	
4.5.2. Hürriyet gazetesi128	
4.5.3. Cumhuriyet gazetesi129	
4.5.4. Milliyet gazetesi.....130	
4.6. Bülent Ülkü (30 Mart 1992)130	
4.6.1. Zaman gazetesi.....131	
4.6.2. Sabah gazetesi131	
4.6.3. Hürriyet gazetesi131	
4.6.4. Cumhuriyet gazetesi131	
4.6.5. Özgür Gündem gazetesi.....131	

4.6.6. Tercüman gazetesi.....	131
4.7. İzzet Kezer (23 Mart 1992)	132
4.7.1. Sabah gazetesi.....	137
4.7.2. Milliyet gazetesi.....	144
4.7.3. Zaman gazetesi.....	147
4.7.4. Yeni Ülke gazetesi.....	147
4.8. Mecit Akgün (2 Haziran 1992).....	148
4.8.1. Özgür Gündem gazetesi.....	148
4.8.2. Zaman gazetesi.....	149
4.8.3. Milliyet gazetesi.....	149
4.8.4. Hürriyet gazeteleri.....	149
4.8.5. Cumhuriyet gazetesi	149
4.9. Hafız Akdemir (8 Haziran 1992)	150
4.9.1. Özgür Gündem gazetesi.....	151
4.9.2. Zaman gazetesi.....	157
4.9.3. Milliyet gazetesi.....	157
4.9.4. Cumhuriyet gazetesi	158
4.10. Çetin Abayay (30 Temmuz 1992)	159
4.10.1 Özgür Gündem gazetesi.....	159
4.10.2 Milliyet gazetesi.....	160
4.10.3. Cumhuriyet gazetesi	160
4.11. Yahya Orhan (31 Temmuz 1992).....	162
4.11.1. Özgür Gündem gazetesi.....	163
4.11.2. Cumhuriyet gazetesi	166
4.11.3. Milliyet gazetesi.....	166
4.12. Hüseyin Deniz (9 Ağustos 1992).....	167
4.12.1. Özgür Gündem gazetesi.....	168
4.12.2. Milliyet gazetesi.....	175
4.12.3. Hürriyet gazetesi.....	176
4.12.4. Cumhuriyet gazetesi	177
4.13. Musa Antfer (20 Eylül 1992)	180
4.13.1. Özgür Gündem gazetesi.....	181
4.13.2. Milliyet gazetesi.....	194
4.13.3. Hürriyet gazetesi.....	199
4.13.4. Cumhuriyet gazetesi	204

4.14. Mehmet Sait Erten (3 Kasım 1992)	210
4.14.1. Hürriyet gazetesi.....	211
4.14.2. Milliyet gazetesi.....	211
4.14.3. Cumhuriyet gazetesi	211
4.15. Yaşar Aktay (9 Kasım 1992)	211
4.15.1. Milliyet gazetesi.....	212
4.15.2. Sabah gazetesi	213
4.15.3. Cumhuriyet gazetesi	214
4.15.4. Yeni Ülke gazetesi.....	215
4.16. Hatip Kapçak (18 Kasım 1992)	215
4.16.1. Hürriyet gazetesi.....	216
4.16.2. Yeni Ülke gazetesi.....	217
4.16.3. Cumhuriyet gazetesi	218
4.17. Namık Tarancı (20 Kasım 1992)	218
4.17.1. Cumhuriyet gazetesi	219
4.17.2. Milliyet gazetesi.....	221
4.17.3. Hürriyet gazetesi.....	222
4.17.4. Yeni Ülke gazetesi.....	223
4.18. Uğur Mumcu (24 Ocak 1993)	223
4.18.1 Cumhuriyet gazetesi	224
4.18.2. Milliyet gazetesi.....	227
4.18.3. Yeni Ülke gazetesi	229
4.19. Kemal Kılıç (18 Şubat 1993)	233
4.19.1 Yeni Ülke gazetesi.....	233
4.19.2. Hürriyet gazetesi.....	236
4.19.3. Milliyet gazetesi.....	236
4.20. Mehmet İhsan Karakuş (13 Mart 1993)	237
4.20.1 Hürriyet gazetesi	237
4.20.2. Milliyet gazetesi.....	237
4.20.3. Cumhuriyet gazetesi	238
4.21. Ercan Gürel (20 Mayıs 1993)	238
4.21.1. Hürriyet gazetesi.....	238
4.21.2. Milliyet gazetesi.....	238
4.21.3. Cumhuriyet gazetesi	239
4.22 Ömer Taşar (26 Haziran 1993)	239

4.22.1. Milli Gazete	239
4.22.2. Hürriyet gazetesi.....	240
4.22.3. Sabah gazetesi	241
4.22.4. Cumhuriyet gazetesi	241
4.23. İhsan Uygur (6 Temmuz 1993)	241
4.23.1. Sabah gazetesi	242
4.23.2. Hürriyet gazetesi.....	244
4.23.3. Cumhuriyet gazetesi	245
4.23.4. Özgür Gündem gazetesi.....	245
4.24. Rıza Güneşer (14 Temmuz 1993).....	246
4.24.1. Sabah gazetesi	246
4.24.2. Hürriyet gazetesi.....	247
4.24.3. Cumhuriyet gazetesi	247
4.24.4. Özgür Gündem gazetesi.....	247
4.25. Ferhat Tepe(28 Temmuz 1993)	248
4.25.1. Özgür Gündem gazetesi	250
4.25.2. Milliyet gazetesi.....	257
4.25.3. Hürriyet gazetesi.....	258
4.25.4. Sabah gazetesi	258
4.25.5. Cumhuriyet gazetesi	259
4.26. Muzaffer Akkuş (20 Eylül 1993)	260
4.26.1. Milliyet gazetesi.....	260
4.26.2. Hürriyet gazetesi.....	261
4.26.3. Sabah gazetesi	261
4.26.4. Cumhuriyet gazetesi	262
4.27. Ruhi Can Tul (14 Ocak 1994)	262
4.27.1 Milliyet gazetesi.....	262
4.27.2. Cumhuriyet gazetesi	265
4.27.3. Özgür Gündem gazetesi.....	266
4.27.4. Tercüman gazetesi.....	268
4.27.5. Türkiye gazetesi.....	269
4.28. Ersin Yıldız (3 Aralık 1994).....	270
4.28.1 Özgür Ülke gazetesi	271
4.28.2. Hürriyet gazetesi.....	273
4.28.3. Milliyet gazetesi.....	275

4.28.4. Sabah gazetesi	277
4.28.5. Zaman gazetesi	278
4.29. Nazım Babaoğlu (12 Mart 1994)	279
4.29.1. Özgür Gündem gazetesi	280
4.29.2. Özgür Ülke gazetesi	282
4.29.3. Cumhuriyet gazetesi	284
4.29.4. Milliyet gazetesi	284
4.29.5. Tercüman gazetesi	284
4.30. Kamil Koşapınar (19 Mart 1994)	284
4.30.1. Milliyet gazetesi	284
4.30.2. Hürriyet gazetesi	285
4.30.3. Tercüman gazetesi	285
4.30.4. Özgür Ülke gazetesi	285
4.31. Erol Akgün (8 Eylül 1994)	286
4.31.1. Özgür Ülke gazetesi	286
4.31.2. Hürriyet gazetesi	286
4.31.3. Milliyet gazetesi	286
4.32. Bahri Işık (17 Eylül 1994)	287
4.32.1. Özgür Ülke	287
4.32.2. Milliyet gazetesi	287
4.32.3. Cumhuriyet gazetesi	287
4.33. Onat Kutlar (11 Ocak 1995)	287
4.33.1. Cumhuriyet gazetesi	288
4.33.2. Zaman gazetesi	295
4.33.3. Vakit gazetesi	296
4.34. Bekir Kutmangil (23 Mayıs 1995)	297
4.34.1. Hürriyet gazetesi	298
4.34.2. Zaman gazetesi	301
4.34.3. Cumhuriyet gazetesi	302
4.35. Nail Aydın (29 Temmuz 1995)	304
4.35.1. Cumhuriyet gazetesi	304
4.35.2 Sabah gazetesi	305
4.35.3. Hürriyet gazetesi	305
4.36. Sayfettin Tepe (29 Ağustos 1995)	305
4.36.1. Cumhuriyet gazetesi	305

4.36.2. Milliyet gazetesi.....	306
4.36.3. Zaman gazetesi.....	306
4.37. Metin Göktepe (8 Ocak 1996).....	306
4.37.1. Evrensel gazetesi	307
4.37.2. Milliyet gazetesi.....	317
4.37.3. Hürriyet gazetesi.....	320
4.37.4. Zaman gazetesi.....	323
4.38. Kutlu Adalı (8 Temmuz 1996).....	324
4.38.1. Hürriyet gazetesi.....	325
4.38.2. Zaman gazetesi.....	326
4.38.3. Türkiye gazetesi.....	328
4.39. Yemliha Kaya (27 Temmuz 1996).....	329
4.39.1. Milliyet gazetesi.....	329
4.39.2. Sabah gazetesi.....	329
4.39.3. Hürriyet gazetesi.....	330
4.40. Selahattin Turgay Daloğlu (9 Eylül 1996)	331
4.40.1. Hürriyet gazetesi.....	331
4.40.2. Sabah gazetesi.....	331
4.40.3. Milliyet gazetesi.....	331
4.40.4. Zaman gazetesi.....	332
4.41. Reşat Aydın (20 Haziran 1997)	332
4.41.1. Cumhuriyet gazetesi	332
4.41.2. Hürriyet gazetesi	332
4.41.3. Sabah gazetesi.....	332
4.41.4. Milliyet gazetesi.....	333
4.41.5. Zaman gazetesi.....	333
4.42. Ayşe Sağlam Derince (3 Eylül 1997)	333
4.42.1. Milliyet gazetesi.....	333
4.42.2. Sabah gazetesi.....	334
4.42.3. Hürriyet gazetesi.....	334
4.42.4. Cumhuriyet gazetesi	334
4.43. Abdullah Doğan (13 Temmuz 1997)	335
4.43.1. Hürriyet gazetesi.....	335
4.43.2. Milliyet gazetesi.....	335
4.43.3. Cumhuriyet gazetesi	336

4.44. Ünal Mesutoğlu (8 Kasım 1997)	336
4.44.1. Milliyet gazetesi.....	336
4.44.2. Hürriyet gazetesi.....	336
4.44.3. Sabah gazetesi	337
4.44.4. Türkiye gazetesi.....	337
4.44.5. Cumhuriyet gazetesi	337
4.45. Mehmet Topaloğlu (28 Ocak 1998).....	337
4.45.1. Milliyet gazetesi.....	338
4.45.2. Hürriyet gazetesi.....	339
4.45.3. Sabah gazetesi	339
4.45.4. Zaman gazetesi.....	340
4.46. Ahmet Taner Kışlalı (21 Ekim 1999)	340
4.46.1. Cumhuriyet gazetesi	340
4.46.2. Milliyet gazetesi.....	352
4.46.3. Zaman gazetesi.....	356
4.46.4. Akit gazetesi	365
5.0. SONUÇ.....	371
EKLER	377
KAYNAKÇA.....	384